

«چنین دیدم» همه شور و عشق...

پای صحبت‌های فرشته امیری که در کتابش پیوستی میان جنگ تحمیلی و جنگ سوریه است

۲۲

اعتماد به بانوان در نوسازی فرهنگی و اجتماعی

شهید آیت‌الله سیداسدالله مدنی نمادی از مهرورزی و مردمداری

۲۳

تئاتری به قیمت یک دکتری تجربی

گفت‌وگو با «محمدرضا پورحکیمی»، کارگردان نمایش «خانه‌خراب»

۲۴

همیشه در فرهنگ

چند سطر در ستایش احمدرضا احمدی که هیچگاه از زیست هنرمندانه دست نکشیده

پناه بر نقاشی

به بهانه نمایشگاه نقاشی‌های او که این روزها در گالری اُ دایر است

چهره

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

شاعران شعر نو فارسی است که آغازگر موج نو شعر نو در دهه ۴۰ بوده و تأثیر بسیاری در تغییر روند نوگرایی در شعر فارسی داشته است. پس از آن نیز سال‌ها یک‌تنه بار موج نو را به دوش کشیدند و استمرار او سبب شد که شعر موسوم به موج نو در تاریخ شعر نو فارسی تثبیت شود.

شعر، به تنهایی، برای ماندگاری نام احمدرضا احمدی در تاریخ ادبیات ایران کفایت می‌کند. اما وقتی حیات حرفه‌ای او را در ۶۰سال گذشته مرور می‌کنیم به حوزه‌های گوناگون می‌رسیم. مجموعه‌ای از بهترین آثار موسیقی ایرانی در دوره مدیریت او در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شد. موسیقی‌هایی که هنوز هم شنیده می‌شوند و اتفاقاً در سال‌های اخیر به مدد شبکه‌های اجتماعی با اقبال دوباره نسل جوان مواجه شده‌اند. او نخستین کسی است که در همین دوره پای شاعران معاصر را به استودیو باز کرد و از آنها خواست که شعرهایشان را با صدای خودشان بخوانند. هرچند که هیچ‌گاه صدای خود را در این صفحه‌ها ثبت و ضبط نکرد.
با این همه، در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ با صدای خود شعرهای

نیما یوشیج و سهراب سپهری و قیصر امین‌پور و دیگران و مجموعه‌ای از شعرهای خود را خوانند و الگوی تازه از قرائت شعر به‌دست داد. نقش او در ویرایش و سامان دادن به مجموعه کتاب‌های موسیقی از دیگر کارهایی است که کمتر به آنها اشاره شده است.

احمدرضا احمدی در سال‌های جوانی در شماری از فیلم‌های سینمایی پی‌بازی کرده است که معمولاً خودش نیز کمتر از آنها یاد می‌کند، شاید آنها را اقتضای سال‌های جوانی می‌داند. اما فارغ از بازگیری نمی‌توان تأثیر او را بر کارگردان بزرگ سینمای ایران مثل مسعود کیمیایی و امیرناردی و حتی عباس کیارستمی انکار کرد، که دوست و همشینن سالیان آنها بوده است. مثلاً امیرناردی در یکی از آخرین گفت‌وگوهای خود به نقش تعیین‌کننده احمدرضااحمدی در فیلمساز شدن خود اذعان کرده است.
فهرست کارهای گوناگونی که در هنر و ادبیات امروز کرده بسیار است و خیلی از آنها جایی ثبت و ضبط نشده یا در دسترس عموم قرار ندارد مثل گفت‌وگوهایی که با بزرگان فرهنگ و ادبیات و

هنر ایران انجام داده است. در همه این سال‌ها احمدرضا احمدی در مقام شاعر همچنان حاضر بوده و بی‌وقفه مجموعه‌های خود را منتشر کرده است. پس از دهه ۸۰ که شعرهای او از اقبال عمومی بیشتری بر خوردار شدند، دفترهای بیشتری از او به انتشار رسید. علاوه بر این، در مقام شاعر و نویسنده کودکان و نوجوانان نیز کتاب‌های بسیاری ارائه کرد. در سال‌های اخیر چند رمان و نمایشنامه نیز به‌عنوان تجربه‌هایی تازه به کارنامه خود افزوده است.

□□□

اما نقاشی؛ او سال‌ها دوست نزدیک شماری از نقاشان بزرگ معاصر ایران مثل منوچهر یکتایی و بهمن محمص و آبدین اخاندشلو و سهراب سپهری و علی‌اکبر صادقی بوده و تردیدی نیست که تأثیرهای آشکار و پنهانی بر آنها داشته است.
اماروی آوردن او به نقاشی در سال‌های اخیر فارغ از آگاهی‌هایی است که از جریان هنر امروز و ضبط نشده یا در دسترس عموم قرار ندارد مثل گفت‌وگوهایی که با بزرگان فرهنگ و ادبیات و

هنرمند چشم‌اندازهای تازه‌ای را برای تماشا پیش چشم مخاطبان می‌گذارد و چشم‌اندازهای تازه است که جهان مخاطبان را تغییر می‌دهد و هنرمند را متمایز می‌کند. اما شاید کار هنرمند همواره تغییر جهان مخاطبان خود نباشد. هنرمند از آنجا که راهی جز بیان خود از طریق هنر ندارد، گاهی وقت‌ها از طریق هنر اعلام حیات می‌کند. شاید آنچه هنرمند را متمایز می‌کند تلاش او برای زندگی کردن و زنده ماندن از طریق هنر است، حتی اگر قالب عوض کند و به‌دنبال شکل‌های بیانی تازه باشد، چرا که گاهی به اقتضای حال ناگزیر است از اینکه شیوه‌های گوناگون را از مومن کند. گاه ممکن است این از مومن‌ها در سال‌های جوانی اتفاق بیفتد، گاه در سال‌های پختگی و پس از طی تجربه‌های گوناگون.

□□□

احمدرضا احمدی شاعر است. یکی از مهم‌ترین

نقش راستان در کوشک هنر

نمایشگاه مجموعه آثار حسن روح‌الامین با عنوان «نقش راستان» با حضور جمعی از اهالی فرهنگ و هنر در کوشک باغ هنر افتتاح شد. به گزارش همشهری، غلامعلی حداد عادل، رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی در این مراسم گفت: نقاشی قهوه‌خانه‌ای بخشی از تاریخ هنر ایران است و در دهه‌های اخیر نیز خیلی از صاحب‌نظران سعی کرده‌اند که قدر و قیمت آن فهمیده شود. دراگواشاتامبوک سفیر کراسی در ایران در این مراسم گفت: احساسات میزان شور و شوقی که در آثار نمایشگاه می‌بینم، بسیار فوق‌العاده است و تحت تأثیر قرار گرفته‌ام. داوود فتحعلی‌بیگی پیشکسوت تئاتر نیز در ادامه این مراسم گفت: سال‌هاست که بیشتر حرکت‌هایی که درباره هنرهای ملی و آیینی انجام شده جوششی ویراساسی دغدغه‌افراد بوده و کمتر نهادهای دولتی حمایت می‌کنند. نمایشگاه «نقش راستان» تا پنجم مهرماه ادامه دارد.

□□□

فوتبال گران‌تر از سینما

قیمت بلیت مسابقات فوتبال جام جهانی گران‌تر از فیلم‌های سینمایی خواهد بود. به گزارش همشهری، اداره کل نظارت بر عرضه و نمایش اخیراً در نامه‌ای به استان‌ها دستورالعملی را برای بخش مسابقات جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ قطر در سینماهای کشور تنظیم کرده است. در این دستورالعمل تأکید شده، بخش مسابقات با استفاده از آنتن صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران باید انجام گیرد و استفاده از شبکه‌های ماهواره‌ای ممنوع است.

روز گذشته در جلسه شورای صنفی نمایش درباره شکل اجرای بخش مسابقات جام جهانی در سینماها بحث شد. قرار است کارگروه‌ی

حضور اعضای شورای صنفی نمایش، نمایندگان انجمن سینماداران، پیش‌کنندگان، تهیه‌کنندگان و سازمان سینمایی به‌زودی در وزارت ارشاد تشکیل شود. سقف قیمت بلیت سینماها در سینماهای مدرن ۴۵ هزار تومان است.

□□□

حمایت از هنرمندان پیشکسوت

مدیر مؤسسه هنرمندان پیشکسوت گفت: مهم‌ترین کاری که از زمان تاسیس این مؤسسه انجام دادیم این بود که به هنرمندان تازه‌نفسی که هستند توجه، امید و احترام داده شود. سیدعباس عظیمی به ایرنا گفت: تاکنون ۱۳مسفر به کیش، قشم، مشهد، تبریز، رامسر، کوهرنگ، آبادان، خرمشهر و... (که بعضاً در چند نوبت انجام شده است) داشته‌ایم که این سفرها فضایی متفاوت را برای هنرمندان رقم زده است؛ در این سفرها ما پیشکسوتان را به‌همراه همسران یا یک عضو از خانواده ایشان در بین خود داشته‌ایم که این امر، سفر را از حالت اداری خارج و به یک تفریح خانوادگی بدل کرده است. این سفرها در روابط بین‌خانوادگی این عزیزان هم اثر خوبی داشته و ما را به این نتیجه رسانده است که کاردرستی را انجام می‌دهیم، مدبر مؤسسه هنرمندان پیشکسوت خاطرنشان کرد: علاوه بر پیشکسوتان عضو مؤسسه، پس از فوت یک هنرمند ارتباط مؤسسه با خانواده هنرمندان آسمانی قطع نمی‌شود و همسر هنرمند فوت شده عضو مؤسسه و به‌صورت مستمر از خدمات مؤسسه برخوردار می‌شود.

فرهنگی بر سر کار بگماردند یک گروه دوست و آشنای پرمدعا که هنوز فرق داستان، نمایش و سینما را نمی‌دانند. این موضوع در مدیریت قبلی کانون هم مطرح شده بود که آن زمان علی‌اکبرزاده نسبت به این موضوع اقدام و مخالفت خود را اعلام کرده بود. حامد لامتی‌که به‌تازگی مدیریت کانون را برعهده گرفته، در واکنش به این خبر گفته است که با این واگذاری مخالف است و جدا شدن کتابخانه‌ها را از کانون به جدا شدن بال‌های مرگ‌گ کتاب کانون تعبیر کرده است. هرچند مدیر جدید کانون نسبت به این اقدام واکنش نشان داده اما باید دید که می‌تواند مانع این کار شود.

کاری که به گفته بسیاری از اهالی حوزه کتاب و ادبیات کودک، آسیب بزرگی به بدنه و هویت کانون پرورش فکری می‌زند.

سینما

شهاب مهدوی

روزنامه‌نگار

چراغ سبز دولت سیزدهم به حضور فیلم‌های ایرانی در فستیوال‌های خارجی

تبریک و تحلیل

ابتدا رئیس سازمان سینمایی تبریک گفت و دبروز هم خبرگزاری دولت تحلیلی منتشر کرد. موضوع درخشش فیلم‌های ایرانی در فستیوال ونیز بود. پیش از این گفته می‌شد مدیران فرهنگی دولت سیزدهم، میانه‌ای با جریان موسوم به سینمای جشنواره‌ای ندارند. اتفاقاتی هم که در حاشیه و متن حضور فیلم‌ها و سینماگران ایرانی رخ داد به این ماجرا دامن زد. واکنش‌های رسمی نسبت به حواشی کن، بیشتر با کلیدواژه‌هایی چون توقیف و ممنوع‌الکاری همراه شد. مجموعه‌ای از اتفاق‌ها که در نهایت به جنبش‌هایی تری اظهارنظر رئیس سازمان سینمایی منجر شد. وعده اعلام آسامی ممنوع‌الکارهای سینما از سوی محمد خزاعی، فضای سینما را ملتهب‌تر کرد. قرار بود طرف یک هفته آسامی ممنوع‌الکارها اعلام شود، ولی در نهایت این اتفاق رخ نداد.

سیاست سکوت در قبال برگزاری مجمع عمومی خانه سینما نشان داد سازمان سینمایی نمی‌خواهد فضا را ملتهب‌تر کند. حالا هم بهانه‌هایی پیش آمده تا تبریک و تشویق جای تنبیه و عتاب را در ادبیات مدیران سینمایی بگیرد. در روزهای اخیر فیلم‌های ایرانی در ۲جشنواره مسکو و ونیز حضور یافتند و موفق به دریافت جوایزی شدند. پیام مهرآمیز محمد خزاعی به سینماگران ایرانی برگزیده در مسکو و ونیز نشان می‌دهد سازمان سینمایی به‌دنبال جشنواره هستتیزی و مخالفت با حضور فیلم‌های ایرانی در فستیوال‌های خارجی نیست؛ «باعث خرسندی است که سینماگران ایرانی، همچنان حضوری مؤثر در عرصه بین‌الملل دارند و منادی پیام فرهنگ غنی ایرانی بسا محوریت اخلاقی، انسانیت و عدالت هستند. هنرمندان تربیت‌یافته در بستر سینمای پس از انقلاب، که به‌رغم دشواری‌ها و شیطنت‌های دشمنان این سرزمین، نه می‌خواهند و نه قرار است الگوهای از پیش ترویج شده را دنبال کنند؛ سینمایی سلامت، موفق و زنده که می‌تواند پیام ایران سرفراز و امیدوار را به گوش جهانیان برساند.»

تأکید خزاعی بر حضور با مجوز رسمی فیلم‌های ایرانی هم بسار دیگر نشان داد که سازمان سینمایی به‌دنبال حضور همراه با نظارت قانونی فیلم‌ها در جشنواره‌های خارجی است و وعده موفقیت اقتصادی هم به سینماگرانی که با مجوز داخلی به جشنواره خارجی می‌روند هم می‌دهد: «آثار سینمایی که از طریق مجاری قانونی به جشنواره‌ها راه می‌یابند، علاوه بر کسب موفقیت‌های جشنواره‌ای، به شکلی حرفه‌ای وارد بازار بین‌المللی شده و گسترش مخاطبان و گشایش‌های اقتصادی را برای سینما به همراه می‌آورد.»

دبروز هم خبرگزاری جمهوری اسلامی منتسب را روی خروجی خود گذاشت که به نوعی تأییدکننده حضور فیلم‌های ایرانی در جشنواره‌های خارجی است و به مرزبندی میان کارگردانان شاغل در ایران که با کسب مجوزهای قانونی فیلم می‌سازند با فیلمسازان خارج‌نشین می‌پردازد.

در گزارش ایرنا هجمه به فیلم‌های اجتماعی که با تأکید بر وجود مشکلات ساخته می‌شوند و به جشنواره‌ها می‌روند، نادرست خوانده شده است: «اینکه بخش عمده آثار راه‌یافته به جشنواره‌های خارجی، آثاری هستند که به‌ندجوی نسبت به کمبودها، مشکلات و ضعف‌های جامعه نگاهی منتقدانه دارند، امر مسلم و انکارناپذیری است که باید مورد واکاوی قرار گیرد. در این میان نیز از نقش رسانه‌ها نباید غافل بود؛ نقشی که در صورت برهیز از سوگیری‌های جناحی و حزبی می‌تواند جامعه را با خود همراه سازد. اینکه برخی منتقدان و رسانه‌ها، فیلم‌های با موضوع انتقادهای اجتماعی را متمدن به سیاه‌نمایی کرده و واکنش‌های تندى از خود نشان می‌دهند، درواقع آب به آسیاب دشمنانی می‌ریزند که قصد بهره‌برداری سیاسی و تاختن به سیاست‌های کلان کشور را دارند. به جرأت می‌توان ادعا کرد که سینماگران اجتماعی نه‌تنها در ایران، بلکه در هیچ‌کجای دنیا، اپوزیسیون‌های نظام شناخته نمی‌شوند و آثارشان نیز در حوزه فیلم‌هایی با معنای مخالفت بسا حکومت دسته‌بندی نمی‌شود.» تجلیل سازمان سینمایی و تحلیل خبرگزاری دولت، نشان می‌دهد دولت سیزدهم به‌دنبال حذف سینمای جشنواره‌ای

با کلیدواژه‌هایی چون «سیاه‌نمایی» نیست و از حضور

کنترل‌شده‌ای استقبال می‌کند.

